

ذخیره و اندوخته

تراژدی در یک پرده

صحنه اطاق کنفرانس آقای رئیس هیئت مدیره

غلامرضا سلامی

مدیر مالی : آقای رئیس غرض از مزاحمت طرح اختلاف نظری است که بین امور مالی و حسابداران در مورد ایجاد ذخیره‌هایی که به نظر آقایان ضروری است به وجود آمده و هر چند بنده نیز با نظر آقایان موافقم لکن از عواقب آن نگرانم .

رئیس : میزان این ذخیره‌ها چقدر است ؟

مدیر مالی : معادل ۳۵۰ میلیون ریال .

رئیس : یعنی تقریباً " یک سوم سود ویژه احتسابی شما .

مدیر مالی : بله ، البته منهای ذخیره‌ای که در صورت ایجاد این ذخیره‌ها می‌بایست برای مالیات محاسبه نمود .

رئیس : یعنی چه ؟

مدیر مالی : یعنی اینکه اگر این ذخیره‌ها مورد قبول حوزه مالیاتی قرار نگیرد که با توجه به مقررات قانونی به احتمال قوی چنین خواهد شد باید مالیات این هزینه‌های غیرقابل قبول را نیز پرداخت کنیم .

رئیس : میزان آن چقدر است ؟

مدیر مالی : با کمی مکث و شرمندگی - آقا حدود ۵۰۰ میلیون ریال .

رئیس با عصبانیت : آقا فکر نمی‌کنید اشتباه کرده باشید ، مثل اینکه حسابداران شما نمی‌توانند یک حساب سرانگشتی را درست انجام دهند . اگر فرض کنیم همه ذخیره‌ها برگشت شود و نرخ مالیاتی آن نیز ۱۰۰٪ باشد مالیات آن می‌شود ۳۵۰ میلیون ریال نه بیشتر .

حسابرس : آقای رئیس حق بجانب آقای مدیر مالی است زیرا وقتی شما ذخیره‌ای در نظر

می‌گیرید که می‌دانید به احتمال زیاد از طرف حوزه مالیاتی برگشت داده میشود ناچارید برای مالیات آن نیز ذخیره بگیرید و چون این ذخیره هم قابل قبول نیست بنابراین برای آن هم باید مجدداً "ذخیره مالیاتی در نظر بگیرید و بالاخره این عمل را باید آنقدر ادامه دهید که ذخیره مالیاتی تکافوی مالیات مربوط به خودش و سایر ذخایر غیر قابل قبول را بکند .

رئیس : خیلی مسخره است یعنی از ۱۰۰ میلیون تومان سود باید ۸۵ میلیون تومان ذخیره برداشت کرد .

حسابرس : متأسفانه همینطور است .

رئیس : و لابد باید نهایتاً ۵۰ میلیون تومان مالیات روی ۱۰۰ میلیون تومان به دولت پرداخت کرد .

مدیر مالی : خیر رقم مالیات قابل پرداخت مالا" بیشتر می‌شود .

رئیس : واقعا" که دارم کلافه می‌شوم همه‌جا پر شده است که شرکت ما ۱۰۰ میلیون تومان سود ویژه داشته است و سهامداران انتظار دارند حداقل ۷۰ میلیون تومان آن به آنها پرداخت شود و روی آن حساب کرده‌اند حالا من چگونه میتوانم به آنها بگویم که "آقایان فقط ۱۲ میلیون تومان می‌توانیم تقسیم کنیم" .

حسابرس : ولی از این تفاوت ۳۵۰ میلیون ریال ذخیره‌ایست که در نظر گرفتن آنها اجتناب ناپذیر است .

رئیس : ممکن است من ریز این ذخیره‌های ضروری را مشاهده کنم :

مدیر مالی : ۸۰ میلیون ریال مربوط به ذخیره کاهش ارزش موجودیها ۷۰ میلیون ریال مربوط به ذخیره بازخرید خدمت کارکنان ۸۵ میلیون ریال مربوط به ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول ۶۵ میلیون ریال مربوط به ذخیره بدهی احتمالی مربوط به پرو-یالنتی و ۵۰ میلیون ریال مربوط به ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذاریها (بعد شروع کرد به شرح جزئیات مربوط به هر یک از این ذخیره‌ها) .

رئیس : یعنی هیچکدام از این ذخیره قانوناً قابل قبول نیست .

مدیر مالی : چرا ولی باید شرایطی برقرار شود که تقریباً "احراز آنها در حکم محال است .

رئیس : تا آنجا که به من مربوط است اولاً "موجودیهای ماحتی آنها تیکه به نظر شما نایاب و کم گردشند همین الان به چند برابر قیمت قابل فروشند ، ثانیاً "ما قصد تعطیل کارخانه را نداریم که احتیاجی به ذخیره بازخرید داشته باشیم ثالثاً "آن بدهکارانیکه از نظر شما مشکوک تلقی شده‌اند همگی قابل وصولند در مورد رویالنتی هم ما به آنها گفتیم که دولت مجوز پرداخت آنرا به ما نمی‌دهد و بنابراین ما هم قادر به پرداخت آن نخواهیم بود مضافاً "به اینکه ما در این یکی دو سال از کمبهای فنی آنها هیچ استفاده‌ای نکرده‌ایم و همه کار را خودمان انجام داده‌ایم .

حسابرس : ولی به نظر ما در شرایط فعلی و با رسیدگی‌هاییکه ما انجام داده‌ایم این حداقل ذخیره‌ای است که می‌بایست در نظر گرفت .

رئیس با حالت تهدید : حالا اگر این ذخیره‌ها را که قسمت اعظم آن به نظر من غیر ضروری است در نظر نگیریم چطور می‌شود؟

حسابرس : متأسفانه در آنصورت ناچاریم اظهارنظر منفی نسبت به سود و زیان شما ارائه کنیم مضافاً به اینکه به‌عنوان بازرس ناچاریم نظر مجمع عمومی را به احتمال تقسیم سود واهی جلب کنیم .

رئیس : در اینصورت آخرش این است که دفاتر ما علی‌الراس شود که من فکر می‌کنم باز هم مالیات کمتری از آنچه که شما برای ما بریده‌اید باید برداریم .

حسابرس : خوشبختانه یا متأسفانه حوزه مالیاتی برای تشخیص مالیات اصلاً " توجهی به اظهارنظر حسابرس نمی‌کند بنابراین خیالتان باید از این بابت راحت باشد ولی از آنجائیکه من بعنوان بازرس قانونی شما نیز انجام وظیفه می‌نمایم هر ذینفعی می‌تواند به‌استناد گزارش بازرس از هیئت مدیره شرکت شکایت کند که در این صورت اگر دادگاه نظر وی را بپذیرد موضوع از مصادیق جرایم جزایی قانون تجارت خواهد بود . هر چند که باز از این بابت نیز باید خیالتان راحت باشد زیرا سابقه‌ای از این نوع شکایات در دادگستری ما کمتر به چشم می‌خورد ، بنابراین شما اجباری به پذیرش پیشنهادهای من ندارید .

رئیس به مدیر مالی : نظر شما در این مورد چیست؟

مدیر مالی : در کدام مورد؟

رئیس : شما هم که ... داریم راجع به چه چیزی صحبت می‌کنیم منظورم اشکالاتیست که ممکن است در اثر نگرفتن ذخیره به وجود بیاید .

مدیر مالی : من همانطور که گفتم با آقای حسابرس موافقم ولی از طرف دیگر واقعا " نمی‌توانم توصیه کنم که نتیجه زحمات کارکنان شرکت را به این سادگی از دست بدهیم .

رئیس : ولی بالاخره پیشنهاد شما در این مورد چیست؟

مدیر مالی : بنده نظری ندارم که اگر آقای حسابرس با آن موافق باشند خیلی کمتر ضرر می‌کنیم در ضمن نظر آقای حسابرس هم تا حدودی تأمین شده است . هر چند این پیشنهاد با اصول حسابداری منافات دارد .

رئیس : خوب بهتر است زودتر مرا از این نگرانی نجات بدهید و پیشنهاد خود را عرضه کنید .

مدیر مالی : به‌نظر بنده ما می‌توانیم همان ۳۵۰ میلیون ریال را بجای ثبت در حساب ذخیره در حساب اندوخته منظور کنیم در اینصورت مطمئناً " حوزه مالیاتی آن را قبول کرده و فقط باید حدود ۱۰ میلیون تومان مالیات اضافی پرداخت کنیم .

رئیس : یعنی فقط با یک تغییر سرفصل ۴۰ میلیون تومان کمتر مالیات می‌دهیم آخر این چه قانونی است؟

مدیر مالی : البته بعداً " اگر از این اندوخته بهر نحوی استفاده کنیم سهامداران باید شخصاً " مالیات آن را بردارند .

رئیس : ما که قصد استفاده از آنرا نداریم تازه اگر از سهامداران بگیرند به ما ربطی

پیدا نمی‌کند. خوب اگر نظر آقای حسابرس هم با این پیشنهاد موافق است همین کار را انجام دهید.

حسابرس : ولی از نظر اصول حسابداری تفاوت عمده‌ای بین ذخیره و اندوخته وجود دارد آنچه را که ما پیشنهاد کردیم برای جبران کاهش ارزش دارائیه‌ها یا افزایش بدهیه‌ها بود و نام واقعی آن ذخیره است در حالیکه مراد از ایجاد اندوخته تامین نیازهای مالی آینده شرکت می‌باشد در حالیکه ما چنین منظوری از پیشنهاد خود نداشتیم.

رئیس : جریمه عدم رعایت این اصولیکه فرمودید چیست؟

حسابرس : در واقع هیچ جریمه‌ای ندارد و فقط گزارش حسابرسی شما مشروط می‌شود و ما ناچاریم عدم رعایت اصول متداول حسابداری را در این مورد در گزارش خود متذکر گردیم.

رئیس : همین، یعنی دیگر جرایم جزایی و از این جور چیزها در کار نیست.
حسابرس : خیر.

رئیس : ما برای ذره ذره این سودی که شما می‌بینید ناچاریم خیلی از اصول اساسی را زیر پا بگذاریم امیدوارم شما توقع نداشته باشید که بخاطر خدشه‌دار شدن اصول حسابداری ناچار شویم ۴۰ میلیون تومان مالیات اضافی پرداخت کنیم. بهر صورت از هر دو آقایان متشکرم، خداحافظ.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

اطلاعیه

اخیراً آقایان محمدعلی قزوینی و فریدون وحدتی نیکزاد به شورای عالی انجمن اطلاع داده‌اند که بطور تمام وقت در حرفه مستقل اشتغال ندارند بنابراین براساس ضوابط انجمن نام آنان از لیست اسامی حسابداران مستقل حذف و مراتب جهت اطلاع اعلام می‌گردد. خواهشمند است جهت آگاهی از آخرین تغییرات لیست اسامی حسابداران مستقل با دبیرخانه انجمن تماس حاصل فرمایند.